

Vooruit kijken met historische bagage

De Stichting Kunstbezit Koninklijke Nedlloyd is de hoedster van het rijke culturele erfgoed van Nedlloyd. De fantastische kunstcollectie is daarmee een erfenis uit het verleden. De uitdaging is echter om nu vooruit te kijken. Voorzitter drs. Dick Verbeek (“zeg maar Dick”) legt uit hoe dat zit.

Dick Verbeek is een bekende verschijning in de Rotterdamse en internationale zakenwereld. Als voormalig CEO van Aon International en voormalig CEO van Citibank Nederland, om maar eens wat uit zijn CV te noemen, was hij destijds goed bekend met Nedlloyd. “Ik heb in verschillende functies veel te maken gehad met shipping in het algemeen en met Nedlloyd meer in het bijzonder. Als oude Rotterdammer had het bedrijf ook altijd mijn warme aandacht. Ik kende er behoorlijk veel mensen. Het was een sympathiek en menselijk bedrijf en het is jammer dat het niet meer bestaat,” verduidelijkt hij als hem naar zijn verwantschap met de kunstcollectie van het voormalige concern wordt gevraagd. “Maar dat is nog niet alles. Ik ben ook heel erg geïnteresseerd in geschiedenis, deels ook door mijn afstamming want aan moeders zijde was er destijds een familieconnectie met Hudig Langeveldt, een heel bekende naam in de wereld van de maritieme assurantiemakelaardij. Het zit me dus ook een beetje in het bloed. Ik zeg altijd ‘Het heden is niet te begrijpen als je het verleden niet kent’, maar tegelijkertijd kun je er niet bij blijven stilstaan, want de wereld draait door.”

Dat laatste vraagt om een nadere toelichting. “Het is zo dat toen destijds de stichting in het leven werd geroepen, deze een mandaat en een bijpassend budget kreeg voor vijftien jaar. Van die vijftien jaar is ruim de helft inmiddels voorbij. Dat betekent dat het bestuur zich moet oriënteren op de periode daarna. Het is nu eenmaal zo dat er op een gegeven moment niemand meer is die een band heeft met Nedlloyd of diens voorgangers. Die generatie sterft uit. Je kunt er dan ook vanuit gaan dat er vanuit de kringen van oud-Nedlloyders een teruglopende belangstelling voor de kunstcollectie zal bestaan, ook als het om het beheer ervan gaat.”

Moeten we de beëindiging van de permanente expositie van Nedlloyd-objecten in de speciale Nedlloyd-vleugel van het Maritiem Museum Rotterdam in dat licht zien?

Foto: Hans Withoos

“Jazeker. De directie van het museum constateerde een afnemend bezoek en samen met hen heeft het bestuur een oplossing gezocht. Die is gevonden door objecten uit de collectie door de musea heen tentoon te stellen, niet alleen in Rotterdam, maar ook in het Scheepvaartmuseum Amsterdam. En altijd duidelijk identificeerbaar als objecten uit de Nedlloyd-collectie en zeker niet als ondergeschoven kindjes. Nogal wat topstukken van beide musea behoren tot de collectie.” Wat het voortschrijden van de tijd voor de toekomst van de collectie betekent, staat het bestuur steeds duidelijker voor ogen. Verbeek: “Uiteindelijk zal de Nedlloyd-collectie opgaan in een nationale collectie. Dat is de beste manier om dit unieke erfgoed voor de toekomst veilig te stellen, te beheren en blijvend toegankelijk te maken. Op dat moment zal de stichting worden opgeheven of binnen een groter – maritiem – geheel worden ondergebracht, want we zijn niet opgericht om onszelf in stand te houden.” Als hem gevraagd wordt wat de functie van de stichting in de tussenliggende tijd is, aarzelt Verbeek geen moment: “Het heeft geen zin om maar te blijven roepen dat we zo’n geweldig Nedlloyd-verleden hebben. Dat interesseert jonge mensen niet zo en om hen gaat het, want de scheepvaart is voor Nederland nog altijd reuze belangrijk. De vraag is dan ook: ‘hoe organiseer je het zo dat jonge mensen belangstelling krijgen voor deze mooie tak van sport?’. Ik denk dan dat we het moeten zoeken in onder andere de offshore, de gespecialiseerde scheepvaart en de baggerindustrie, want daarin is Nederland een hele grote speler. Wij zullen dus moeten zoeken naar een manier om de kunstcollec-

tie in te zetten om de belangstelling daarvoor te vergroten.”

Wat dat betreft is de locatie Rotterdam voor de stichting een goed uitgangspunt. Verbeek: “Rotterdam is toch waar het gebeurt. Amsterdam heeft natuurlijk een prachtige historie en het Scheepvaartmuseum is zonder twijfel een van de mooiste maritieme musea ter wereld, maar Rotterdam heeft als wereldhaven dynamiek. Tegelijkertijd zullen we moeten vaststellen dat wij natuurlijk maar een heel bescheiden rol kunnen spelen.” Om het geheugen op te frissen: het Nedlloyd erfgoed werd pas op een systematische manier georganiseerd vanaf 1985. De aanleiding was de opening van het Maritiem Museum Rotterdam. Nedlloyd wilde bij die gelegenheid objecten tentoonstellen om de naamsbekendheid van het concern te vergroten. Jacq. van der Hidde werd gevraagd om orde op zaken te stellen, want slechts een kwart van de collectie was toen redelijk goed gedocumenteerd. Verbeek: “Wij kunnen niet genoeg benadrukken hoe de tomeloze inzet van Van der Hidde, die onvermoeibaar de hele wereld heeft afgereisd om ‘vergeten’ objecten op te sporen en terug te brengen naar Rotterdam, cruciaal is geweest voor het ontstaan van de collectie die uiteindelijk meer dan 1.500 voorwerpen zou omvatten. Tot aan de opening van de speciale Nedlloyd-vleugel in 2004 en daarna de veiling van de overgebleven voorwerpen in 2006 is Van der Hidde in de weer geweest om de Nedlloyd-collectie op professionele wijze te beheren. Dat is iets wat nooit vergeten mag worden, want zonder zijn inzet zou de collectie zoals die nu is nooit tot stand zijn gekomen.” 🍷